

Список джерел:

1. Архипська О. І. Проект «Створення регіональних інформаційних порталів та інформаційних центрів на базі публічних бібліотек України» [Електронний ресурс]. *Всеукраїнська науково-практична конференція директорів державних та обласних універсальних наукових бібліотек «Електронні ресурси бібліотек»* / Обласна універсальна наукова бібліотека ім. Д. І. Чижевського. Кропивницький, 1999—2003. URL: <https://old.library.kr.ua/conference/arkhypaska.html>, вільний. (Дата ост. пер.: 21.10.2023).
2. Бібліотеки області у війні: проекти та практика / Терноп. обл. універс. наук. б-ка, наук.-метод. від. ; підгот. С. Т. Єрошенкова ; ред. О. М. Раскіна. Тернопіль : [б. в.], 2022. 36 с.
3. Воробель С. І. Регіональний інформаційний портал «Тернопільщина» в системі електронних комунікацій Тернопільської обласної універсальної наукової бібліотеки/ *Електронні комунікації в бібліотечно-інформаційній освіті, науці та практиці : тези доп. Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 5 трав. 2022 р.* Надвірна : ВСП «Надвірнянський фаховий коледж НТУ», 2022. С. 78—82.
4. Мистецький вернісаж творчих робіт учасників наших психологічно-мистецьких студій «Дім» [Електронний ресурс]. *Тернопільська обласна універсальна наукова бібліотека : офіц. сайт.* Тернопіль, 2023. (Новини). URL: <https://library.te.ua/2023/10/13/mysteczkyj-vernizazh-tvorchyh-robit-uchasnykiv-nashyh-psyhologichno-mysteczkyh-studij-dim>, вільний. (Дата ост. зв.: 30.10.2023.).

*Людмила Воробйова,
(м. Київ)*

НЕ ЗАБУДЕМ І НЕ ПРОБАЧИМ

24 лютого 2022 року назавжди розділило життя українців на до і після. О п'ятій ранку російські війська здійснили масовану повітряну атаку по всій території України та почали повномасштабний воєнний наступ. Сьогодні українці об'єднані як ніколи – голими руками зупиняють танки та БТри, виходять на мітинги в окупованих містах. Кожен українець на своєму місці самовіддано воює.

Наукова бібліотека імені М. В. Довнар-Запольського протягом 2022-2023 років провела низку заходів, як наукових, так і соціально-культурних, виховних, патріотичних, до яких долучались як викладачі, співробітники, так і студенти КНЕУ.

Хотілося б розповісти про захід, який був проведений 6 грудня 2022 року онлайн до Дня Збройних Сил України, який ми назвали «Героям Слава». У заході взяли участь студенти, викладачі, випускники нашого університету, представники військової кафедри та Збройних Сил України.

Хвилиною мовчання ми вшанували пам'ять наших випускників, які віддали своє життя, щоб ми могли жити у незалежній країні та вільному суспільстві. Це:

1. **Антон Цедік**, випускник факультету міжнародної економіки та міжнародних відносин, загинув в котлі під Іловайськом. Його іменем названа вулиця поруч з першим корпусом КНЕУ. На заході в режимі онлайн виступила його мати – пані Ольга Цедік, яка проживає в Полтаві.

2. **Орест Квач** – боєць батальйону «Айдар», кавалер ордену «За мужність» III ступеню, боєць спортивного клубу «Характерник», загинув у липні 2014 року. Випускник юридичного інституту. 11 квітня 2016 року в корпусі юридичного інституту була відкрита аудиторія (539) на честь Ореста Квача.

3. **Олександр Гряник**, випускник факультету міжнародної економіки та міжнародних відносин. Боєць полку «Азов». Загинув на 74-й день війни (8 травня 2022 року). Брав участь у захисті і визволенні Бучі. У травні 2023 року його батько на честь вшанування пам'яті сина здійснив сходження на гору Говерла.

4. **Ілля Остапович**, студент 3-го курсу юридичного інституту КНЕУ, загинув 14 жовтня 2022 року.

5. **Володимир Гончар**, випускник юридичного інституту, загинув у селі Павлівка, Волноваського району Донецької області.

6. **Артем Довбищук**, факультет управління персоналом, соціології та психології, отримав диплом бакалавра. Загинув на Донеччині, Бахмутський напрямок.

7. **Дмитро Сидорко**, випускник бакалаврату юридичного інституту, загинув під Бахмутом.

8. **Володимир Володько**, випускник факультету міжнародної економіки і менеджменту, загинув у Серебрянських лісах Луганської області. Герой 1-го Мінометного взводу Мінометної батареї 1-ої окремої бригади спеціального призначення імені Івана Богуна.

Їхня самопожертва не даремна, поки ми продовжуємо докладати зусиль, щоб зберегти і будувати нашу незалежну державу. Вони живі, поки ми пам'ятаємо. Вічна пам'ять! Уклонімося пам'яті загиблих героїв! Можливо не всіх назвали... Війна триває... В музеї історії КНЕУ обладнаний стенд, присвячений пам'яті наших героїв.

Війна росії проти України докорінно змінила життя студентів нашого університету, а дистанційне навчання стало основною формою доступу до знань.

Проте, окрім знань, багато студентів і викладачів йдуть до війська, щоб давати відсіч ворогу, долучаються до лав тероборони та займаються волонтерством. **До вашої уваги тільки декілька прикладів.**

Наша студентка факультету економіки та управління групи ЕМО-501 займається волонтерством. Її тато, що в минулому пройшов АТО, мобілізувався з лютого до лав ЗСУ. **Люба Кудлай** просто не могла стояти осторонь. Разом з мамою, викладачкою КНЕУ, Кудлай Вірою Григорівною, допомогли зібрати кошти на авто, дрони, тепловізори, метеостанції, комплект Старлінк, які потрібні для оснащення дивізіону, де служить батько. Люба ще й працює. Щомісяця 40 % своєї заробітної плати направляє у фонди, які займаються фінансуванням потреб ЗСУ.

Наш студент **Сергій Карп'юк** відкрив цех із пошиття військової форми для наших захисниць (разом зі своїм другом рівнянином **Віталієм Мусієвичем**). Вони отримали від держави по 250 тисяч гривень для розвитку власного бізнесу.

Про волонтерську роботу студентів нашого університету розповів голова САР факультету економіки та управління **Наливайко Олександр**.

До заходу долучились випускники університету, які є нашою гордістю, і кожен наближує перемогу на своєму місці. Це **Євгеній Нотевський**, випускник факультету економіки та управління, депутат міської ради міста Первомайська Миколаївської області. Активно займається волонтерською діяльністю, часто буває в зоні бойових дій. А 18 вересня 2023 року Євгеній Нотевський був занесений у Національний Реєстр Рекордів України у номінації «Наймолодший українець, який отримав найбільшу кількість дипломів про вищу освіту в Україні. У віці до 25 років він став дипломованим спеціалістом за 5-ма напрямками.

Це **Бахтарі Емал**, працював викладачем у нашому університеті, захистив кандидатську дисертацію, зараз працює в «Райфайзенбанку». Емал подарував Збройним Силам України автомобіль.

А наш випускник **Ратан Ахмедов** є міським головою міста Корюківка на Чернігівщині. В перші дні окупації мешканці Корюківки голими руками зупиняли рашистські танки. 25 жовтня 2022 року Корюківку відвідав президент Німеччини Франк-Вальтер Штайнмаєр. Мова йшла про муніципальне партнерство між містами Корюківка та Вальдкірхен (Німеччина).

Про захід «Героям Слава» знято відеофільм, який розміщений на каналі бібліотеки в YouTube.

Крім того, на сайті нашого університету розміщений спецпроект **«Герої серед нас»**, де ми називаємо студентів, співробітників та викладачів, які беруть участь у зоні бойових дій.

Це:

1. **Новіковський Олександр Миколайович**, аспірант першого року навчання заочної форми, спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування», кафедра туризму та

регіоналістики КНЕУ, молодший сержант ЗСУ. Його життєве кредо – «Не боятися, не здаватися!». В перший день війни він прийняв рішення йти на фронт, хоча й не мав військового досвіду.

2. **Овчаренко Андрій Анатолійович**, старший викладач кафедри інформатики та системології. Вважає, що під час війни головне покликання – захищати Україну.

3. **Омельченко Роман Володимирович**, випускник КНЕУ 2000 року. Викладав дисципліни «Креативний менеджмент» і «Глобальна економіка» на кафедрі міжнародного менеджменту факультету міжнародної економіки та менеджменту КНЕУ. Нині солдат 54-ї окремої механізованої бригади імені гетьмана Івана Мазепи. Зараз воює, щоб у мирний час знову зайнятися викладацькою діяльністю.

4. **Кавалкін Дмитро Сергійович**, студент факультету економіки та управління, нині солдат добровольчого батальйону «Карпатська Січ». Мріє, щоб його діти не бачили війни.

5. **Смирнов Євген Валерійович**, випускник КНЕУ 1996 року. З 2010 року викладав на кафедрі бізнес-економіки та підприємництва факультету економіки та управління. Нині служить в артилерії. Вважає, що до перемоги має бути залучений кожен.

6–7. У зоні бойових дій знаходяться також **Баламутко Артем Анатолійович** та **Свинчук Микола Васильович**. Життєве кредо Миколи Васильовича – «Україна в небезпеці – йди захищати!». А Артем Анатолійович після закінчення війни мріє на мотоциклі об'їхати всю Європу.

8. На жаль, важкі поранення отримав співробітник кафедри менеджменту, а пізніше – боєць 47-ї бригади **Андрій Смоленський**. Це втрата обох очей, обох рук, часткова втрата слуху, говорить важко... Бажаємо герою якнайшвидшого одужання.

І цей список героїв поповнюється.

Допомагають ЗСУ і наші співробітники без відриву від основної роботи. Так, у середині 2023 року доцент кафедри соціоекономіки та управління Олена Кир'янова була нагороджена нагрудним знаком «За сприяння війську». Вона взяла участь у комплексній програмі підготовки рекрутерів на залучення спеціалістів до служби у війську.

Війна росії проти України докорінно змінила життя української молоді. Однак ми на своїй землі, ми витримаємо, хоча дуже багато безневинних жертв. Весь світ побачив, що Україна – це не та країна, яка може просто впасти. У нас дуже чудові слова є в гімні – «Душу й тіло ми положим за нашу свободу».

Хочеться навести слова Ліни Костенко:

«Ми воїни. Не ледарі. Не лежні.

І діло наше праведне й святе.

Бо хто зна що, а ми за незалежність.

Отож нам так і важко через те».

Але ми переможемо. Весна прийде, і вона буде жовто-блакитна!»

*Петро Гайворонський,
(м. Покровськ Донецька обл.)*

ЗАСНОВНИК КРАЄЗНАВЧОГО РУХУ В УКРАЇНІ – ВИЗВОЛИТЕЛЬ ДОНБАСУ

Науковець, педагог, воїн, письменник, дипломат, державний, громадський і політичний діяч – ось далеко неповний перелік напрямків діяльності й активної життєвої позиції дійсного члена Національної академії наук України, Героя України Петра Тимофійовича Тронька. Зважаючи на людські якості додамо – чудової, самовідданої людини, патріота.

Не дивлячись на постійну колосальну зайнятість, краєзнавців Петро Тимофійович завжди зустрічав гостинно, з якого б регіону вони не приїхали. З щирою доброю посмішкою гучно говорив:

- А! Вітання кращим краєзнавцям України!

І ця фраза окрилювала будь-яку людину, причетну до краєзнавства.

А коли вів ділову розмову, пов'язану з реалізацією нових краєзнавчих проектів, часто повторював:

- Дорогі мої Нестори-Літописці, знову треба попрацювати.

Організоване краєзнавство – улюблене його дітище, якому він віддав усе своє свідоме життя. Захопився історією рідного краю ще у шкільні роки, під час першого українського культурного Відродження, у двадцяті роки минулого століття. До кінця свого життя дорожив примірниками журналів «Краєзнавство», які придбав і прочитав від палітурки до палітурки у підлітковому віці.

У 60-70-ті роки за його ініціативи і під його керівництвом була видана 26 томна «Історія міст і сіл Української РСР», яка не мала аналогів. За це фундаментальне видання Петро Тимофійович Тронько був удостоєний Державної премії СРСР.

Під час другого українського Відродження академік Петро Тимофійович Тронько з притаманною йому енергією захопився організацією відродження всеукраїнського краєзнавчого руху. Шукав і знаходив нових краєзнавців, будив їх, спонукав до краєзнавчих пошуків і роботи. Спирався на краєзнавчу гвардію – старих науковців, колег і товаришів. На Донеччині такими були Роман Данилович Лях і Василь Олексійович Пірко, які згуртували